

ΚΥΠΡΟΑΡΧΑΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα πρέπει να είστε σε θέση...

Σελίδες 74 - 96

- Να προσδιορίζετε και να σχολιάζετε τα αίτια των κατακτήσεων και να ονομάζετε τους κατακτητές της Κύπρου.
- Να κατανοείτε τις πολιτικές αντιπαραθέσεις των βασιλείων κατά τη διάρκεια της περσικής κυριαρχίας.
- Να αναφέρετε και να σχολιάζετε τα αίτια της επανάστασης του Ονήσιλου κατά των Περσών.
- Να ανιχνεύετε τις συνέπειες της αποτυχίας της Κυπριακής Επανάστασης.
- Να περιγράφετε τα βασικά χαρακτηριστικά της κυπροαρχαϊκής τέχνης και να διακρίνετε τις επιδράσεις των άλλων πολιτισμών.
- Να παρουσιάζετε την πολιτισμική αξία της πόλης της Σαλαμίνας.

ΑΣ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΜΕ...

Η Κυπροαρχαϊκή περίοδος διαρκεί _____ περίπου χρόνια

και είναι πλούσια σε _____ και _____

- ↳ κατάκτηση από _____
- ↳ περίοδοι _____
- ↳ _____ κυριαρχία
- ↳ _____ κατάκτηση.
- ↳ αποτυχημένη επανάσταση του _____ κατά _____
- ↳ _____ **ανάπτυξη** 8^{ος} και 7^{ος} αι. π. Χ

Παρόλα αυτά η Κύπρος διανύει πολιτιστικά μια εποχή που ονομάστηκε _____.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Πολιτική αστάθεια λόγω ξένων _____ και κατακτήσεων

_____ ∞ _____ ∞ _____

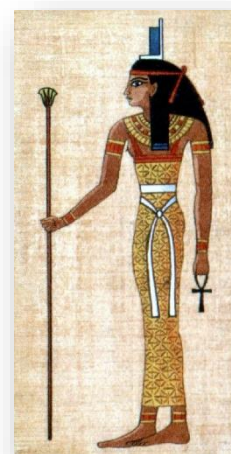
ΑΣΣΥΡΙΟΙ

- Εξάπλωση στις γύρω περιοχές ➔ εξέλιξη σε _____
- Φυσιολογικά λόγω _____ η Κύπρος επηρεάζεται
- Κατάληψη Κύπρου από _____ [επιγραφές Χορσαμπάντ, επιγραφή Κιτίου]
- Φόρος _____ Κυπρίων βασιλιάδων στον Ασσύριο βασιλιά _____
- Διατήρηση του θεσμού της _____ στην Κύπρο
- Διατήρηση _____ δομών
- Κύπριοι βασιλείς εξακολουθούν να διαχειρίζονται _____ τις υποθέσεις του κράτους τους.

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ

- οι Ασσύριοι _____ ➔ οι Αιγύπτιοι _____ την Κύπρο.
- Διατήρηση _____ βασιλείων και _____ τους
- Πληρωμή φόρου _____
- Επίσκεψη αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου _____ στην Κύπρο
- Ίδρυση της πόλεως _____ από βασιλιά _____ προς τιμή του Σόλωνα.

ΠΕΡΣΕΣ

- Διαδέχτηκαν τους _____ στη _____ με κίνδυνο την κατάληψη της _____.
- Αναγνώριση _____ κυριαρχίας από Κύπριους βασιλιάδες και _____ στις εκστρατείες των _____
- Παραχώρηση δικαιώματος στους Κύπριους βασιλιάδες για κοπή δικών τους _____ με _____ δικής τους επιλογής
- _____ διαχείριση των εσωτερικών υποθέσεων του κράτους των Κυπρίων
- Πρώτη κοπή ασημένιων νομισμάτων από το βασιλιά της _____

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Τέλος 6ου αι. π. Χ, αρχές 5ου αι. π. Χ

δημιουργία δύο πολιτικών _____ στην Κύπρο

ΦΙΛΟΠΕΡΣΙΚΟ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΟ / ΑΝΤΙΠΕΡΣΙΚΟ

➡ βασιλιάς της Σαλαμίνας, _____

➡ αδελφός του Γόργου, _____,

➡ _____

➡ _____ και _____

Λόγοι ενίσχυσης αντιπερσικού ρεύματος

- οικονομική _____ του νησιού [_____ τάλαντα _____]
- ανησυχία Κύπριων βασιλιάδων για πιθανό _____ **και** της _____ τους ανεξαρτησίας.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

- το σπουδαιότερο κυπριακό _____ της εποχής
- πρωτεύουσα της Κύπρου για _____ χρόνια λόγω της _____ της θέσης
- το λιμάνι της _____ παράθυρο προς την _____
- παρά τους διαδοχικούς _____ δεν έχασε ποτέ τη _____ της
- διατήρηση του _____ πολιτισμού ως διάδοχος της _____
- δημιουργία ενός _____ πολιτισμού 8^{ος} - 6^{ος} αι. π. Χ
- κατά το Β' ελληνικό αποικισμό η Σαλαμίνα υπήρξε...

↪ βάση _____ των Ελλήνων

↪ _____ σταθμός

↪ τόπος _____ μεταναστών

Αυτό οδήγησε στην ανανέωση των δεσμών όλου του νησιού με την _____, στην επαφή και γνωριμία με νέα _____ έθιμα αλλά γενικότερα με τη δράση του _____ και αργότερα του βασιλιά της πόλης _____, η Σαλαμίνα έπαιξε _____ ρόλο στη μοίρα ολόκληρου του νησιού.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ιωνική επανάσταση 🖱️ απόφαση Κυπρίων να συμμαχήσουν με τους Ίωνες κατά των Περσών¹ αφού ήδη ήταν έντονο εθνικό το αίσθημα λόγω συχνών εμπορικών σχέσεων και πολιτιστικών δεσμών της Κύπρου με την Ελλάδα.

Ο Ονήσιλος και η δράση του

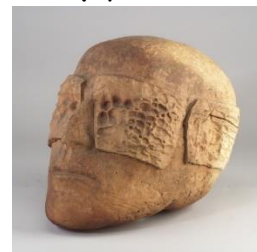
Ο **Ονήσιλος**, ο οποίος ήταν _____, αποφάσισε να προχωρήσει σε _____ ενέργειες για αποτίναξη του _____ ζυγού. Ο αδελφός του όμως, και βασιλιάς της _____, _____, ανήκε στο _____ ρεύμα και αυτό δημιουργούσε πρόβλημα στις διαθέσεις του. Έτσι λοιπόν ο **Ονήσιλος** αφού _____ τον αδελφό του, προχώρησε σε _____ των κυπριακών δυνάμεων [πόλεων-βασιλείων] και τέθηκε _____ στον αγώνα εναντίον των _____.

Γεγονότα Επανάστασης Ονησίλου

Ενώ ο **Ονήσιλος** πολιορκούσε την _____, η οποία _____ να βοηθήσει στην επανάσταση κατά των Περσών, πληροφορήθηκε πως ο Πέρσης στρατηγός _____ θα ερχόταν στην Κύπρο με _____ ενώ παράλληλα θα βοηθούσαν και _____ πλοία για ενίσχυση του Περσικού στρατεύματος για εισβολή στο νησί και από τη _____.

Ο **Ονήσιλος** και οι Κύπριοι βασιλείς αποτείνονται για βοήθεια στους _____, οι οποίοι στέλνουν ένα μέρος του _____ τους. Οι Κύπριοι πρέπει να αποφασίσουν αν θα συγκρουστούν με τους Πέρσες σε κυπριακό _____ ή με τους _____ στη _____. Αποφασίζουν να συγκρουστούν με τους _____ στη θάλασσα με τη βοήθεια των συμμάχων τους, των _____. Στη ναυμαχία τα ιωνικά πλοία _____ τα φοινικικά ενώ στη στεριά, στη Σαλαμίνα, αρχικά όλα πηγαίνουν καλά για τους Κύπριους στη σύγκρουσή τους με τους Πέρσες.

Ζαφνικά, όμως, το Κούριον _____ και ακολουθούν τα άρματα των _____. Οι Κύπριοι _____ με αποτέλεσμα την _____ της κυπριακής επανάστασης. Ένδοξοι Κύπριοι βασιλείς _____, ανάμεσά τους και ο _____ με τον τραγικό _____ του. Οι Ίωνες επιστρέφουν στην Ιωνία και οι Κύπριοι _____ στην κατοχή των _____.

Οι συνέπειες της ήττας της κυπριακής επανάστασης υπήρξαν καταστροφικές

- ☒ Ο Πέρσης βασιλιάς Δαρείος αντικαθιστά τους _____ βασιλείς με _____ δυνάστες και ο φιλοπέρσης _____ επιστρέφει στο θρόνο της _____.
- ☒ Το ελληνικότατο βασίλειο των _____ υποτάσσεται στο Μάριον που ήταν κράτος _____.
- ☒ Οι Κύπριοι βασιλείς είναι υποχρεωμένοι να _____ δυνάμεις στους Πέρσες ενώ αναγκάζονται να τους βοηθήσουν εναντίον των _____ και _____ τους Ιώνων.

¹ Δαρείος: «Δέσποτα μέμνησο των Αθηναίων»

- **Εξαναγκάζονται** κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων να βοηθήσουν με _____ κυπριακά _____ τον _____ στην εκστρατεία εναντίον της _____. Αυτό δημιούργησε την _____ φήμη για την Κύπρο και τους Κυπρίους ότι είναι κακοί φίλοι και σύμμαχοι [Βλέπε πηγή σελίδα 81].
- **Οι Πέρσες**, για να _____ τους Κύπριους φιλέλληνες βασιλείς ώστε να μην τολμήσουν ποτέ ξανά να επαναστατήσουν εναντίον τους, **καλλιεργούν κλίμα _____ μεταξύ _____ και Ελληνοκυπρίων** χαρίζοντας στους _____ ανώτατα _____¹ σε πολλές σπουδαίες πόλεις για να μπορούν να λαμβάνουν έτσι μέρος στις εσωτερικές υποθέσεις του νησιού. Όμως, οι Φοίνικες σταδιακά _____ αφού οι καλές σχέσεις με τους Κυπρίους αποδείχθηκαν πιο _____ από τη μανία εκδίκησης των Περσών.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Στα μέσα 8ου αι. π. Χ - μέσα 6ου αι. π. Χ η Κύπρος έφτασε στο _____ της πολιτιστικής της ακμής ως αποτέλεσμα των _____ συνθηκών που επικρατούσαν πριν την άφιξη των _____.

Σχέσεις με άλλα κράτη

- Εμπορικές και πολιτιστικές συναλλαγές με _____ και _____ [κυπριακοί _____, _____ μυροδοχεία σε _____ τάφους και κυπριακά έργα τέχνης που βρέθηκαν στην Ελλάδα και τις ακτές της Συρίας και της Παλαιστίνης]
- Στενές σχέσεις και με _____ αποικίες στην _____
- Μεγάλο εμπορικό κέντρο υπήρξε και η _____

Γενικά αναπτύχθηκαν το **εμπόριο** οι **τέχνες** και τα **γράμματα** και η Κύπρος απέκτησε **αμύθητα πλούτη**.

¹ Πολιτική «διαίρει και βασίλευε»

Ταφική Αρχιτεκτονική

Ταφικά έθιμα

Νεκρόπολη Σαλαμίνας

- η **μεγαλύτερη** που βρέθηκε στην Κύπρο με **τεράστια** _____ **αξία**
- δύο τετραγωνικά μίλια τάφοι 9^{ος} - 7^{ος} αι. π.Χ.

* Μνημειώδεις θαλαμοειδείς τάφοι

- Τάφοι _____ με τις περιγραφές του _____
- **Συνέχιση** _____ παράδοσης από τους Κύπριους

* Κτιστοί βασιλικοί τάφοι

- _____, _____
- _____ θάλαμος
- μεταφορά _____ πάνω σε άρμα με άλογα με πολυτελή _____
- θυσίες _____ προς τιμή του νεκρού [βλέπε σελίδα 87]
- Τύμβοι ☹️ τάφοι καλυμμένοι με χώμα που δίνουν την εντύπωση _____
- _____ [κλίνη, θρόνος επενδυμένα με ελεφαντόδοντο και φύλλα χρυσού [βλέπε σελίδα 87], χάλκινοι λέβητες [βλέπε σελίδα 87], άρματα, πανοπλίες, «αργυρόπλον» ξίφος [βλέπε σελίδα 85]

👉 επίδραση από την Ανατολική _____

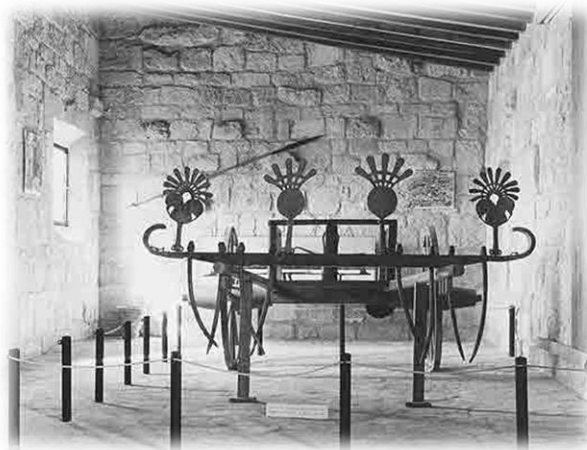
- _____ έθιμα [σχήμα τάφων με δρόμο, μεταφορά νεκρού σε άρμα με κτερίσματα, θυσίες αλόγων στο δρόμο ή τον τάφο, καύση νεκρών, προσφορά αμφορέων ελαίου]

Αυτά τα έθιμα στην Ελλάδα είναι πλέον _____ 🏹 Κυπριακός _____

* Βασιλικοί τάφοι κτισμένοι με _____ πέτρες

Παλαίπαφος, Αμαθούς, Πύλα, Ταμασός [βλέπε σελίδα 85], Κούριον

Τζιελάρκα

Μικροί _____ σκαλιστοί σε _____ στους οποίους ήταν θαμμένοι οι _____
[έμοιαζαν με μικρά κελιά]

Δομή κυπριακής κοινωνίας

μεγάλο _____ μεταξύ πλουσίων και φτωχών.

Πανσπερμία*

☞ _____ έθιμο προσφοράς πλήινων αντικειμένων [αγγεία, ρόδακες, ειδώλια, καρποί] σε πυρά έξω από το _____ θάλαμο

☞ Έθιμο της _____ Κρήτης κατά το οποίο πρόσφεραν σε κέρνους καρπούς στη Θεά _____

☞ Με την τελετή αυτή οι _____ τιμούσαν τους νεκρούς τους και καλούσαν τους θεούς να _____ τα φρούτα και τα φυτά τους και να τους στέλνουν καλή σοδειά.

* Σήμερα Κόλλυβα σε μνημόσυνα και τα Ψυχασάββατα

Θρησκεία

- Πολυμορφισμός - _____ θεοτήτων.
- Πέρασμα από _____ σε _____ υπόσταση θεοτήτων.
- Μεγάλος Θεός
 - ☞ προσωποποίηση όλων των φυσικών _____ και Θεός του φωτός.
 - ☞ μορφή _____, κριού ή κριοκέφαλου _____
 - ☞ ταύτιση με _____, Βάαλ, Άμμωνα, Ρεσιέφ
- Μεγάλη Θεά ☞ θεά της _____ [Αφροδίτη, Αστάρτη].
- Νεαρή θεότητα ☞ βλάστηση που διαδέχεται την _____ [ταύτιση με Άδωνι].
- Ταύτιση αυτόχthonων θεοτήτων με _____, _____, _____.
- Επικράτηση ελληνικών ονομάτων και επικλήσεων.

ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ☞ πλούσιο θρησκευτικό συναίσθημα ☞

υπερβολή στην καλλιτεχνική δημιουργία

[ειδώλια, αναθήματα, λατρευτικά αντικείμενα, κτερίσματα κ.λπ.]

ΙΕΡΑ & ΕΙΔΩΛΙΑ

Προσφορά αναθημάτων - ειδωλίων σε ιερά με εύθυμη διάθεση και ανατολικές επιδράσεις.

[βλ. σελ. 90 τα αναθήματα στο ιερό της Αγίας Ειρήνης].

ΓΛΥΠΤΙΚΗ

- 🏺 **Επιδράσεις από Αίγυπτο και Ιωνία** ➔ **αφομοιώνονται γόνιμα** από τους Κύπριους καλλιτέχνες.
- 🏺 Πρώτα **γλυπτά από ασβεστόλιθο** [βλέπε σελίδα 91]
 - 🕒 **θαυμάσια μικρά αγάλματα με χρώματα** που διαφαίνονται μέχρι και σήμερα
 - 🕒 **Περιορισμένες κινήσεις στα χέρια και τα πόδια λόγω της φύσης του υλικού του ασβεστόλιθου**, και περιορισμένος αριθμός μεγάλων αγαλμάτων [βλ. σσ. 90 - 91 - 92].

ΚΕΡΑΜΙΚΗ

- 🕒 **Μεγάλη ακμή** τέλος 7^{ου} αι. αρχές 6^{ου} με τα **δίχρωμα αγγεία** [σελ. 94]
- 🕒 **Ελεύθερος ζωγραφικός ρυθμός**: **μοτίβα** λουλουδιών, ρόδακες, λωτοί, εξωτική διακόσμηση, ταύροι, πουλιά. **Σώμα και φτερούγες πουλιών διακοσμημένα με γραμμικά μοτίβα με κόκκινο και μαύρο χρώμα** [μοιάζουν με κεντήματα σε ύφασμα].
- 🕒 **Αποκορύφωμα ντόπιας καλλιτεχνικής δημιουργίας.**
- 🕒 **Αντικατοπτρίζεται η χαρά της ζωής και η εύθυμη διάθεση των Κυπρίων.**

ΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 🕒 **Έμπνευση από την υφαντική** [ξακουστοί Κύπριοι υφαντουργοί].

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 🕒 **Ανάπτυξη πνευματικής δημιουργίας.**
- 🕒 Καλλιέργεια **ποίησης** [ύμνοι προς τιμήν της Αφροδίτης με τη συνοδεία **κινύρας** = λύρα δεκάχορδη].
- 🕒 **Κύπρια έπη**: αποδίδονται στον κύπριο ποιητή **Στασίνο**¹ και ήταν **έπη που αφηγούνταν τις αιτίες του Τρωικού πολέμου.**
- 🕒 **Εύκλος**: χρησμολόγος που είχε προβλέψει πως ο Όμηρος θα γεννιόταν στη Σαλαμίνα της Κύπρου.
- 🕒 **Ευρεία διάδοση των Ομηρικών επών στην Κύπρο.** Πολλοί από τους μύθος των Κύπριων Επών ενέπνευσαν αργότερα, τον 5^ο αι. π.Χ, τους ποιητές **Σοφοκλή** και **Ευριπίδη** να γράψουν τις τραγωδίες τους.

¹ Πολλοί ισχυρίζονται ότι τα έπη αυτά δόθηκαν στο Στασίνο από τον πεθερό του, Όμηρο, όταν εκείνος παντρεύτηκε την κόρη του.